

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: رالف کلینگزیک
فرستنده: عثمان حیدری
۱۰ جون ۲۰۲۱

اولین هواپیماربائی در تاریخ هوانوردی مدنی

عقاب‌های فرانسوی در اکتوبر ۱۹۵۶ هواپیمای حامل رهبران جبهه آزادی بخش میهنی (الجزیره) FLN را مجبور به فرود کردند.

روز ۲۲ اکتوبر ۱۹۵۶ هواپیمای خط هوایی مراکش "ایرماروک" در پرواز از رباط به تونس توسط یک جنگنده فرانسوی رهگیری و مجبور به فرود در الجزیره شد. این اولین هواپیماربائی در تاریخ هوانوردی مدنی بود. در فرودگاه الجزیره روزنامه‌نگاران در انتظار ۵ مرد در بین سرنشینان هواپیما بودند که این مانور هوایی به خاطر آنان صورت گرفته بود و اکنون توسط دژبان از هواپیما بیرون کشیده و در مقابل برق فلاش دوربین خبرنگاران دستبند به دست به زندان منتقل شدند.

آنها اعضای بلندپایه رهبری جبهه آزادی بخش میهنی FLN در مهاجرت بودند. مشهورترین فرد بین آنها "احمد بن بلا" بود که این جبهه را در سال ۱۹۵۴ تأسیس کرده و جزو اعضای ۹ نفره تاریخی رهبری جبهه بود و بعد رئیس دولت و سپس رئیس جمهور الجزیره آزاد و مستقل گردید.

۵ نفر نامبرده زندانی شدند و تا سال ۱۹۶۲ که الجزیره به استقلال خود دست یافت، در زندان بودند. آنها در راه شرکت در کنفرانسی در تونس بودند که در آن رئیس جمهور تونس حبيب بورقبيه و سلطان محمد پنجم از مراکش و نمایندگان FLN قصد داشتند راه‌های حلی بیابند چگونه می‌توان با فرانسه برای پایان بخشیدن به جنگ الجزیره (مبارزه آزادی بخش برای استقلال مستعمره وقت فرانسه) به تعامل نشست. در ضمن هدف این بود مدلی برای همزیستی مسالمت‌آمیز در کشور جدید یافته شود که برای اروپائینی که در این کشور باقی می‌ماندند، قابل قبول باشد.

با ربایش هیات نمایندگی FLN این کوشش برای تعامل سترون ماند، که مطلوب عقاب‌های "بخش فرانسوی انترناسیونال کارگری" (حزب سوسیالیست بعدی) در دولت فرانسه، در ارتش و سازمان‌های جاسوسی بود که قصد داشتند FLN و هواداران آن را با تمام قواء تضعیف کنند و برآن غلبه نمایند.

۱۹۵۶ مبارزه بین ارتش فرانسه و FLN دو سال بود که ادامه داشت. ۲۰۰ هزار سرباز زیر پرچم در الجزیره حضور داشتند و روزانه بمبگذاری با کشته و زخمی از یک طرف و دستگیری، شکنجه و قتل از سوی دیگر ادامه داشت. از ۱۹۵۵ دولت در پاریس و سازمان جاسوسی فرانسه SDECE یک برنامه بین وزارتخانه‌ی آماده کردند که چگونه می‌توان رهبری FLN در خارج را «خنثی» کرد.

مهم‌تر از همه "بن‌بلا" بود که در قاهره دفتر خارجی سازمان رهائی‌بخش را رهبری می‌کرد و به برکت روابط بسیار نزدیک خود با رئیس جمهور مصر جمال عبدالناصر، حمایت‌های نظامی و مالی FLN و اعضایش توسط مصر را تأمین می‌کرد. در چارچوب این برنامه‌ریزی SDECE در مصر، لیبیا، تونس، مراکش ولی همین‌طور در اسپانیا و ایتالیا جاسوسانی مأمور شده بودند که به عنوان فرانسوی‌های بی‌آزار در خارج از کشور پوشش یافته و نمایندگان FLN را زیر نظر داشتند.

یکی از این جاسوسان روز ۲۲ اکتبر ۱۹۵۶ پرواز هیأت نمایندگی FLN را از رباط به تونس گزارش کرد و از این طریق عملیات هواپیما ربائی را کلید زد. در الجزیره کابینه وزیر الجزیره دولت فرانسه "روبرت لاکوست" فرماندهی را عهده‌دار شد. "لاکوست" معمولاً در الجزیره اقامت داشت ولی تصادفاً در این زمان در الجزیره نبود. کابینه در الجزیره کوشش کرد وزیری را بیابد که کلید چراغ سبز برای هواپیما ربائی را بزند.

در حالی‌که هواپیمای DC-3 با هیأت نمایندگی FLN به سوی جزایر بالئاریک در پرواز بود تا با یک توقف موقت در "پالما دِ مایورکا" بنزین‌گیری کند، خطوط تلفنی و تلگرافی بین پاریس و الجزیره داغ شده بود. وزیر الجزیره دسترس نبود زیرا در فرانسه سرگرم مسافرت برای مبارزات انتخاباتی بود.

سرانجام سردمداران واقعه در الجزیره توانستند با تلیفون با معاون وزیر در وزارت دفاع "ماکس لوژن" که در موضوع الجزیره جزو عقاب‌ها محسوب می‌شد، رابطه برقرار کنند و او کلید چراغ سبز عملیات را زد و در لحظات آخر قبل از این‌که هواپیما با هیأت نمایندگی FLN وارد حریم هوائی تونس شود، این عملیات صورت گرفت.

وقتی این خبر که چه واقعه‌ای در الجزیره رخ داده به رئیس جمهور "رنه کوتی" رسید او در نیمه شب اعضای قابل دسترسی کابینه را فراخواند ولی گروه حاضر تنها توانست به این نتیجه برسد که کاریست انجام شده و غیر قابل بازگشت. نخست زیر "جی موله" که چند ساعت بعد در جریان قرار گرفت از شکل و شیوه‌ای که چگونه این عملیات پشت سر او انجام گرفته بود، بسیار خشمناک بود ولی سکوت کرد و مانند وزیر الجزیره "لاکست" مسئولیت عملیات را به عهده گرفت. این اقدام زیر فشار فرانسوی‌هائی که در الجزیره زندگی می‌کردند و بشدت با استعمارزدائی الجزیره مخالف بودند، صورت گرفت.

و این که آنها از طرف محافل گسترده جامعه فرانسوی و همین‌طور رسانه‌ها و سیاستمداران پشتیبانی می‌شدند را می‌توان مثلاً در مجلس شورای ملی مشاهده کرد که خبر ربایش سران FLN مورد استقبال و تشویق شدید نمایندگان و فریادهائی چون «سرانجام قاطعانه برخورد شد» قرار گرفت.

عملیات آدم ربائی با اندازه‌های متفاوتی از طرف احزاب و سازمان‌های چپ ولی همین‌طور برخی از سیاستمداران و شخصیت‌های بورژوائی در فرانسه محکوم شد. مثلاً "آلن ساواری" وزیر روابط با مراکش و تونس و همین‌طور "پییر دِ لوس" سفیر فرانسه در تونس در اعتراض به این اقدام از پست‌های خود کناره گرفتند. این عملیات آدم ربائی در

کشورهای عربی که انتظار عمومی مبارزات FLN را با سمپاتی و امید بسیار دنبال می‌کرد، موجی از خشم و برافروختگی برانگیخت که حمله به دفاتر و مغازه‌های فرانسوی و تاراج و ویرانی آنها را به دنبال داشت و به کشته شدن برخی از مردم انجامید. این وقایع به ویژه در مراکش به شکل خونینی صورت گرفت که تنها در شهر کوچک "مکناس" ۴۰ فرانسوی به قتل رسیدند.

این هواپیماربائی در شورای امنیت ملل متحد نیز مطرح شد ولی چند روز بعد به خاطر جنگ سوئز چه در آنجا و چه در بین رسانه‌ها اهمیت خود را از دست داد.

از آنجا که ۵ قربانی آدم ربائی تنها نقش سیاسی در خارج از کشور ایفا می‌کردند و هیچ یک از آنها در جنگ‌های مسلحانه در الجزیره دخیل نبود، ربایش آنان تأثیر چندانی بر ادامه مبارزه استقلال طلبانه نداشت، هرچند که مانع از رهیافت‌های مسالمت‌آمیز شد که می‌توانست جنگ را برای چندین سال کوتاه‌تر کند.

در سال ۱۹۵۸ جنرال دوگل قدرت سیاسی را به دست گرفت که معتقد بود دیگر نمی‌توان الجزیره را به عنوان مستعمره حفظ کرد. او با وجود مقاومت در درون کشور که تا مرحله کوشش جنرال‌ها برای کودتا علیه او در سال ۱۹۵۸ پیش‌رفت، جنگ الجزیره را پایان بخشید و دست به مذاکره و تعامل زد. این مذاکرات در سال ۱۹۶۲ با امضای قرارداد "اویان" در مورد پایان بخشیدن به استعمار و احراز استقلال الجزیره پایان یافت و از این طریق حسر ۵ رهبر FLN که در سال ۱۹۵۶ ر بوده شده بودند، به پایان رسید.

احمد بن‌بلا اولین رئیس دولت الجزیره آزاد شد و از سال ۱۹۶۳ اولین رئیس جمهور کشور گردید. او در سال ۱۹۶۵ به دنبال یک کودتای نظامی که توسط معاون رئیس‌جمهور سرهنگ "هواری بومدین" صورت گرفت، از کار برکنار شد و تا آخر عمر گوشه عزلت گزید و دارای هیچ‌گونه نفوذی بر روند سیاسی کشور خود نبود. سال‌ها بعد او از طرف اتحادیه آفریقا به عضویت «شورای خبرگان» درآمد، که از سال ۲۰۰۷ ریاست آن را بر عهده داشت. او در سال ۲۰۱۲ در سن ۹۵ سالگی در الجزیره وفات یافت.

رهبران جبهه آزادی‌بخش میهنی پس از دستگیری روز ۲۲ اکتبر ۱۹۵۶ توسط ارتش فرانسه (نفر اول سمت چپ احمد بن‌بلا)

چهارشنبه، ۱۹ خرداد [جوزا] ۱۴۰۰

منتشر شده در تاریخ: ۴ جون ۲۰۲۱ / برگرفته از: عصرما